

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ : บูรณาการในหลักสูตรสำหรับกระบวนวิชาชีพการพยาบาล :
กรณีหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัย เชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน : นางศิริพร เปลี่ยนผดุง

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต : สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

รองศาสตราจารย์ ดร. เสริมศรี	ไชยศรี	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ เฟียน	ไชยศรี	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ อำนาจ	จันทร์แมน	กรรมการ

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดหลักสูตรและการสอนในกระบวนวิชาชีพการพยาบาลที่มีลักษณะบูรณาการ ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ โดยทำการศึกษากับบุคคลผู้รับผิดชอบในการปรับปรุงและบริหารหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน วิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ 4 กระบวนวิชา และนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาเหล่านี้ ในปีการศึกษา 2537 จำนวน 7, 24 และ 113 คน ตามลำดับ รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์บุคคลผู้รับผิดชอบในการปรับปรุงและบริหารหลักสูตร จัดการสนทนากลุ่มย่อยกับอาจารย์ผู้สอน 3 กลุ่ม จาก 3 ภาควิชา และรวบรวมผลการประเมินจากแบบประเมินการสอนกระบวนวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ของนักศึกษา นำข้อมูลมาตรวจสอบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยจำแนกหมวดหมู่และเสนอโดยการบรรยายเชิงวิเคราะห์ พบว่า

กระบวนวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ เกิดจากการยุบรวมเนื้อหาวิชาจากกระบวนวิชาเดิม 11 วิชา 23 หน่วยกิต และจัดเป็นกระบวนวิชาใหม่ 4 กระบวนวิชา 14 หน่วยกิต แต่ละวิชา มีเนื้อหาวิชาจากทั้ง 3 ภาควิชา รวมทั้งมีแนวคิดในการดูแลตนเองและแนวคิดสาธารณสุขมูลฐาน

ผสมผสานกันอยู่ โดยมีกระบวนการพยาบาลเป็นแกนหลัก การเรียงลำดับหัวข้อเนื้อหาวิชาในตอนต้น จะเป็นการเรียงตามเนื้อหาที่จำเป็นต่อการวางพื้นฐานความรู้ในการพยาบาลผู้ช่วยผู้ใหญ่โดยทั่วไป ต่อจากนั้นจัดเรียงตามระบบอวัยวะในร่างกายมนุษย์ต่อเนื่องกันไป ต่อมา มีการปรับเปลี่ยนการเรียงลำดับหัวข้อเนื้อหาวิชาในกระบวนการพยาบาลผู้ใหญ่ 2 เพื่อให้นักศึกษา 2 กลุ่ม ได้เรียนเนื้อหาที่จำเป็นต่อการเริ่มต้นการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในภาคการศึกษา 1 เหมือนกัน ดังนั้น ทั้ง 4 วิชา จึงมีความยากง่ายของเนื้อหาวิชาใกล้เคียงกัน

อาจารย์ผู้สอนทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขตหัวข้อเนื้อหา การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การเรียนการสอน และวิธีวัดประเมินผลกระบวนการวิชาโดยรวม ส่วนรายละเอียดเนื้อหาวิชาแต่ละชั่วโมง อาจารย์ผู้สอนแต่ละคนเป็นผู้เลือก วางแผนการสอน จัดทำเอกสารประกอบการสอนและออกข้อสอบด้วยตนเอง อาจารย์ผู้สอนและผู้รับผิดชอบในการบริหารหลักสูตรต่างมีความเห็นว่า การจัดหลักสูตรลักษณะนี้ทำให้หน่วยกิตลดลง และลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาได้ แต่อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่และผู้บริหารระดับภาควิชาบางท่าน เห็นว่า เวลาที่ลดลงทำให้สอนไม่ทัน เนื้อหาวิชาที่สำคัญขาดหายไป ในขณะที่ผู้รับผิดชอบในการบริหารหลักสูตรส่วนใหญ่เห็นว่า เหมาะสมดีแล้ว ควรสอนเฉพาะเนื้อหาสาระที่สำคัญและจำเป็น และนักศึกษาส่วนหนึ่งเห็นว่า เนื้อหาวิชา มากเกินไป

ในวิชาที่เป็นการฝึกปฏิบัติการพยาบาล นักศึกษาต้องแบ่งเป็นกลุ่มหมุนเวียนแยกกันฝึกปฏิบัติตามแผนกำหนดการฝึกปฏิบัติของแต่ละภาควิชา การหมุนเวียนนี้ทำให้นักศึกษาบางกลุ่มมีประสบการณ์ไม่ต่อเนื่อง แม้จะเป็นการฝึกปฏิบัติในวิชาเดียวกัน และไม่ปรากฏว่ามีการกำหนด ชั่วโมงวางแผน หรือชั่วโมงที่มีการสรุปร่วม เพื่อชี้ให้นักศึกษามองการผสมผสานภายในวิชาแต่อย่างใด นักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในการเรียนการสอน แต่อาจารย์ผู้สอนและผู้รับผิดชอบในการบริหารหลักสูตรเห็นว่า ชั่วโมงที่ลดลง ทำให้นักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์น้อย อาจทำให้ความชำนาญลดลง ทำให้ไม่แน่ใจในคุณภาพด้านทักษะ

ปัญหาของการจัดหลักสูตรและการสอนกลุ่มวิชาขึ้นคือ การวัดและประเมินผลโดยเฉพาะ วิชาภาคปฏิบัติ ซึ่งแต่ละภาควิชาต่างวัดผลเอง แล้วนำมาตัดเกรดร่วมกัน ทำให้มีปัญหาคัดแย้ง การสอนร่วมกันเป็นทีม กระทำได้ยาก เพราะภาระงานมาก ประสานงานยาก อย่างไรก็ตามผู้บริหารเกือบทุกคนเห็นว่า การจัดหลักสูตรลักษณะนี้ โดยหลักการแล้วเป็นวิธีที่ดี สมควรสนับสนุนให้เกิดขึ้นในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตต่อไป

Independent Study Title: Curriculum Integration for Nursing Professional Courses : A Case of Bachelor of Nursing Science Program, Chiang Mai University

Author: Mrs. Siriporn Plianpadoong

M.Ed.: Curriculum and Instruction

Examining Committee :

Assoc.Prof.Dr.Sirmsree	Chaisorn	Chairman
Assoc. Prof.Phian	Chaisorn	Member
Assoc. Prof.Amnat	Chanpan	Member

Abstract

The purpose of this study was to find out curriculum and instructional condition and problems of the integrated nursing professional courses in the Faculty of Nursing, Chiang Mai University. Data were collected from seven administrators and those staff involved in the curriculum development, twenty-four instructors of the four Adult Nursing Courses in the academic year 1994. The administrators and the staff were interviewed individually. Three focus group interviews were arranged, one for the instructors from each of the three departments responsible for the four courses. Courses evaluation data given by the students using the Faculty's Teaching Evaluation Form were also studied. All data were then examined, categorized and presented by means of analytical description. The findings were as follows.

The present four Adult Nursing courses were developed by reducing and integrating the contents of the previous eleven courses. Total credits of the courses were reduced from twenty-three to fourteen. Each course contained contents from all three departments, self-care concepts and primary health care concepts, with nursing process as the essential core. Basic adult nursing knowledge in general was placed at the beginning of the courses followed by the contents dealing with humanbody systems. Later, topics in Adult Nursing II were resequenced so that two groups of students could learn essential content for practicum in the first semester. Therefore the level of difficulty of all four courses was quite the same.

All instructors participated in course planning, in determining objectives, scope of contents, experiences, and methods of evaluation in general. Each instructor planned for herself to teach each content, prepared lesson plans and materials including tests. The instructors and administrators perceived that the new designed courses reduced credits and eliminated much repetition. However, most instructors felt some important content were left out. Most of those responsible for curriculum administration thought this change was appropriate and only important and essential contents should be included in the courses. Some students felt that too much contents were covered.

In the two practicum courses, students who were divided into groups rotated in training according to the practicum plan of each separate department. This rotation caused discontinuity of experiences in some groups. No planning hours or conclusion sessions were planned to help students see the integration within each course. Most students

were satisfied with the instruction but the instructors and also the administrators were not certain about the quality of students in terms of skill development since practice hours were reduced.

The problems of this integrated curriculum organization included measurement and evaluation especially in practicum courses. Each department was separately responsible for evaluating students' learning in its own parts. Conflicts often occurred during students' grading for the courses. Other problems were found in terms of teaching cooperation among the instructors of the same courses. This was due to their heavy loads and the difficulty in coordination itself. However, almost all administrators felt this curriculum organization efforts should be continuously supported in the nursing programs.